

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

دانشکده فنی و مهندسی

بخش مهندسی مکانیک

پایان نامه تحصیلی برای دریافت درجه کارشناسی ارشد رشته مهندسی مکانیک
گرایش تبدیل انرژی

طراحی، ساخت و بررسی عملکرد تجربی موتور استرلینگ نوع گاما

استاد راهنما:

دکتر محمد رهنما

اساتید مشاور:

دکتر مسعود ایرانمنش

مؤلف:

حسن خانجانیپور

بهمن ۱۳۹۱

این پایان نامه به عنوان یکی از شرایط درجه کارشناسی ارشد به

بخش مهندسی مکانیک

دانشکده فنی و مهندسی

دانشگاه شهید باهنر کرمان

تسلیم شده است و هیچگونه مدرکی به عنوان فراغت از تحصیل دوره مزبور شناخته نمی شود.

دانشجو: حسن خانجانپور

استاد راهنما: دکتر محمد رهنما

استاد مشاور: دکتر مسعود ایرانمنش

دوره ۱: دکتر سید حسین منصوری

دوره ۲: دکتر مظفر علی مهربان

نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاع: دکتر افتخاری

معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده: خانم دکتر احتشام زاده

حق چاپ محفوظ و مربوط به دانشگاه شهید باهنر کرمان است.

تقدیم به

همه آنان که می آموزند تا عمل نمایند.

تشکر و قدردانی:

سپاس و ستایش یزدان پاک را که رهتوشه دانش در کوله بار اشرف آفریدگان خویش نهاد و با کرامت علم الاسماء او را شایستگی مقام خلیفه الهی ارزانی داشت.

سپاس ویژه استاد راهنمایم **جناب آقای دکتر محمد رهنما** که الگوی فروتنی، مهربانی و نیک سیرتی توأم با دانش و آگاهی است و هرگز مرا از خوان بی دریغ اندوخته‌های خویش محروم نگذاشته و رهین محبت‌های پدرانۀ ایشان بوده و خواهم بود.

مراتب سپاس‌گزاری و قدردانی بی پایان خود را از ارشادات و هدایت‌های استاد محترم **جناب آقای دکتر مسعود ایرانمنش** که به عنوان مشاور این پایان نامه تحصیلی دستگیر و راه‌گشای این جانب بودند، می‌نمایم.

از درگاه ایزد منان، سربلندی و کامکاری این اساتید فاضل، دانشمند و بزرگوار را خواستارم.

چکیده:

در پایان‌نامه حاضر، یک موتور استرلینگ نوع گاما طراحی، ساخته و مورد ارزیابی قرار گرفت. با استفاده از روش پیشرفته ترمودینامیک بُعد محدود، مدل ریاضی مناسبی برای موتور استرلینگ به دست آمده و مورد تحلیل قرار گرفت. برای شبیه‌سازی سیستم، چند برنامه کامپیوتری بر اساس توان موتور در شرایط کاری فرض شده نوشته شد. طراحی اولیه بر اساس اختلاف دمای ۴۶۰ درجه بین منبع گرم و سرد موتور انجام پذیرفت. با اختلاف دمای ذکر شده نسبت حجم جاروب شده بهینه با توجه به مدل برابر ۳ محاسبه شد. ابعاد دیگر موتور نیز، همانند نسبت حجم جاروب شده، محاسبه شدند. ابعاد بدست آمده عبارتند از: قطر پیستون قدرت: ۳۸ میلی‌متر، کورس پیستون قدرت: ۴۰ میلی‌متر، قطر پیستون جابجایی: ۵۵ میلی‌متر، کورس پیستون جابجایی: ۶۰ میلی‌متر. در آخر، موتور مذکور ساخته شده و مورد بررسی آزمایشگاهی قرار گرفت.

کلید واژه‌ها: موتور استرلینگ - نوع گاما - ترمودینامیک بُعد محدود - مدل سازی ریاضی - نسبت حجم جاروب شده.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فهرست جداول	ط
فهرست تصاویر	ط
فهرست علائم	م
۱- فصل اول: مقدمه	۱
۱-۱- مقدمه ای بر موتورهای استرلینگ	۱
۱-۲- انواع موتور استرلینگ	۳
۱-۳- نحوه عملکرد انواع موتور استرلینگ	۴
۱-۳-۱- نحوه عملکرد موتور استرلینگ نوع آلفا	۵
۱-۳-۲- نحوه عملکرد موتور استرلینگ نوع بتا	۷
۱-۳-۳- نحوه عملکرد موتور استرلینگ نوع گاما	۱۰
۱-۴- سیکل ایده آل استرلینگ	۱۲
۱-۵- سیال عامل در موتور استرلینگ	۱۵
۱-۶- کاربردهای موتور استرلینگ	۱۶
۱-۶-۱- استفاده از موتور استرلینگ در نیروگاه هسته ای	۱۶
۱-۶-۲- سیستم‌های CHP (تولید همزمان توان و گرما)	۱۶
۱-۶-۳- کولر استرلینگ (Crycooler)	۱۷
۱-۶-۴- خنک کردن CPU بر پایه موتور استرلینگ	۱۸
۱-۶-۵- سامانه قدرت جلو برنده زیردریایی	۱۹

۲۰	۱-۶-۶- تولید برق از انرژی خورشیدی
۲۲	۱-۷- تاریخچه مطالعات قبلی
۲۵	۲- فصل دوم: معادلات حاکم
۲۵	۲-۱- مدل سازی ریاضی
۳۹	۲-۲- پارامترهای مرجع
۴۱	۲-۳- پارامترهای طراحی موتور
۴۲	۲-۴- محاسبه دمای واقعی گاز در فضای انبساط و فضای تراکم
۴۲	۲-۵- محاسبه راندمان حرارتی
۴۳	۲-۶- تخمین توان مشخصه موتور
۴۳	۲-۶-۱- انواع متدهای آنالیز موتور
۴۴	۲-۶-۲- انواع مختلف تلفات موتور استرلینگ
۴۴	۲-۶-۳- روش اشمیت
۴۸	۲-۶-۴- کار کل و زاویه فاز بهینه موتور
۴۸	۲-۶-۵- توان مشخصه موتور
۵۰	فصل سوم: ساخت موتور استرلینگ
۵۰	۳-۱- طراحی شمای کلی موتور
۵۱	۳-۲- ساخت قطعات موتور
۵۱	۳-۲-۱- سیلندر هوای گرم (Displacer cylinder)
۵۱	۳-۲-۲- پیستون جابجاکننده‌ی گاز و میله‌ی رابط آن (Displacer & Displacer connecting)
۵۲	۳-۲-۳- سیلندر قدرت (Power cylinder)

۵۲	(Power piston) پیستون قدرت
۵۳	(Power piston rod) پیستون قدرت دسته‌ی
۵۳	صفحات میانی
۵۴	(Cooling fins) پره‌های خنک‌کننده
۵۵	صفحه‌ی تکیه‌گاهی و دوشاخه‌ی رابط
۵۶	(Flywheel) چرخ طیار
۵۶	صفحه‌ی زیرین
۵۶	(Assemble) سوار کردن قطعات موتور
۵۹	فصل چهارم: مطالعه آزمایشگاهی و نتایج
۵۹	(Measurement apparatus) سیستم‌های اندازه‌گیری
۶۲	نتایج
۶۴	(۳-۴) معتبرسازی نسبت حجم جاروب شده
۶۷	فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادات

فهرست جداول

- جدول ۱- برخی از خواص گازهای انتخاب شده در دمای K ۳۰۰ ۱۶
- جدول ۲- ابعاد مناسب موتور استرلینگ نوع گاما ۴۱
- جدول ۳- مشخصات فنی دیتالاگر ۵۹

فهرست تصاویر

- شکل ۱-۱- رابرت استرلینگ و اولین موتور ساخته شده توسط وی ۱
- شکل ۱-۲- انواع موتور استرلینگ ۳
- شکل ۱-۳- انبساط و انقباض یک حجم بسته با تبادل حرارت ۴
- شکل ۱-۴- موتور استرلینگ نوع آلفا ۵
- شکل ۱-۵- آلفا - مرحله اول - انبساط ۵
- شکل ۱-۶- آلفا - مرحله دوم - انتقال ۶
- شکل ۱-۷- آلفا - مرحله سوم - تراکم ۶
- شکل ۱-۸- آلفا - مرحله چهارم - انتقال ۷
- شکل ۱-۹- موتور استرلینگ نوع بتا ۷
- شکل ۱-۱۰- بتا - مرحله اول - انبساط ۸
- شکل ۱-۱۱- بتا - مرحله دوم - انتقال ۸
- شکل ۱-۱۲- بتا - مرحله سوم - تراکم ۹
- شکل ۱-۱۳- بتا - مرحله چهارم - انتقال ۹
- شکل ۱-۱۴- موتور استرلینگ نوع گاما ۱۰
- شکل ۱-۱۵- گاما - مرحله اول - انبساط ۱۰

- شکل ۱-۱۶- گاما - مرحله دوم - انتقال ۱۱
- شکل ۱-۱۷- گاما - مرحله سوم - تراکم ۱۱
- شکل ۱-۱۸- گاما - مرحله چهارم - انتقال ۱۲
- شکل ۱-۱۹- سیکل ایده آل استرلینگ ۱۲
- شکل ۱-۲۰- اصول عملکرد چرخه استرلینگ ۱۴
- شکل ۱-۲۱- سیستم های CHP (تولید همزمان توان و گرما) ۱۷
- شکل ۱-۲۲- کولر استرلینگ (Crycooler) ۱۸
- شکل ۱-۲۳- خنک کن CPU بر پایه موتور استرلینگ ۱۸
- شکل ۱-۲۴- سامانه قدرت جلو برنده زیر دریایی ۱۹
- شکل ۱-۲۵- سامانه مجهز به اکسیژن مایع ۲۰
- شکل ۱-۲۶- گردآورنده خورشیدی ۲۱
- شکل ۱-۲۷- موتور استرلینگ استفاده شده در گردآورنده های شرکت SCE ۲۱
- شکل ۱-۲۸- مزرعه استرلینگ شرکت تزرا سولار - کالیفرنیا، ایالات متحده ۲۲
- شکل ۲-۱- سیکل ایده آل استرلینگ ۲۵
- شکل ۲-۲- شماتیک موتور استرلینگ نوع گاما ۲۶
- شکل ۲-۳- راندمان حرارتی موتور (η) بر حسب نسبت حجم جاروب شده (ξ) ۴۰
- شکل ۲-۴- کار بی بعد (W^{**}) بر حسب نسبت حجم جاروب شده (ξ) ۴۱
- شکل ۲-۵- تغییر حجم انبساطی و انقباضی به صورت سینوسی ۴۵
- شکل ۲-۶- کل کار در هر سیکل بر حسب زاویه فاز ۴۸
- شکل ۲-۷- نمودار فشار بر حسب حجم ۴۹

- شکل ۳-۱- شمای کلی موتور استرلینگ نوع گاما ۵۰
- شکل ۳-۲- سیلندر هوای گرم ۵۱
- شکل ۳-۳- پیستون جابجاکننده ی گاز و میله ی رابط آن ۵۲
- شکل ۳-۴- سیلندر قدرت ۵۲
- شکل ۳-۵- پیستون قدرت ۵۳
- شکل ۳-۶- دسته ی پیستون قدرت ۵۳
- شکل ۳-۷- صفحات میانی (نگهدارنده سیلندر هوای گرم) ۵۴
- شکل ۳-۸- صفحات میانی (نگهدارنده سیلندر قدرت) ۵۴
- شکل ۳-۹- پره های خنک کن ۵۵
- شکل ۳-۱۰- صفحه ی تکیه گاهی و دو شاخه ی رابط ۵۵
- شکل ۳-۱۱- چرخ طیار ۵۶
- شکل ۳-۱۲- صفحه ی زیرین ۵۶
- شکل ۳-۱۳- موتور استرلینگ نوع گامای ساخته شده (نمای جلو) ۵۷
- شکل ۳-۱۴- موتور استرلینگ نوع گامای ساخته شده (نمای پشت) ۵۷
- شکل ۳-۱۵- موتور استرلینگ نوع گامای ساخته شده (نمای جانب) ۵۸
- شکل ۳-۱۶- موتور استرلینگ نوع گامای ساخته شده (نمای جانب) ۵۸
- شکل ۴-۱- موتور استرلینگ ساخته شده در حین حرکت ۵۹
- شکل ۴-۲- سیستم های اندازه گیری ۶۰
- شکل ۴-۳- ترمومتر به کار برده شده برای ثبت دما ۶۰
- شکل ۴-۴- دورسنج دیجیتال ۶۱

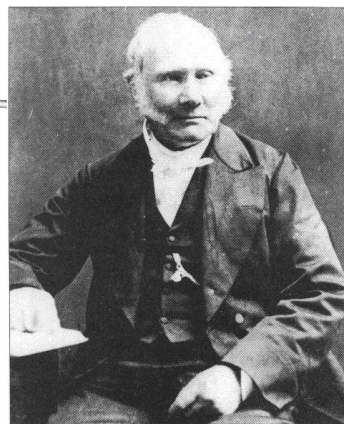
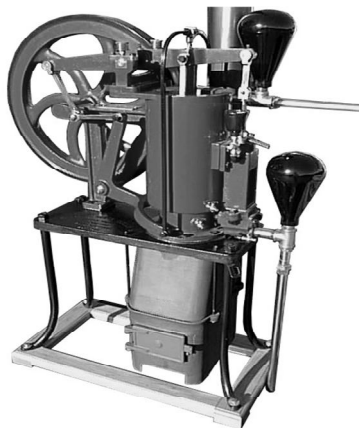
- شکل ۴-۵- منحنی تغییرات سرعت موتور بر حسب دمای منبع گرم ۶۲
- شکل ۴-۶- منحنی تغییرات گشتاور بر حسب گشتاور دور موتور ۶۳
- شکل ۴-۷- منحنی تغییرات توان ترمزی بر حسب دور موتور ۶۴
- شکل ۴-۸- منحنی تغییرات سرعت موتور بر حسب دمای منبع گرم (با سه نسبت مختلف) ۶۵
- شکل ۴-۹- منحنی تغییرات دور موتور بر حسب گشتاور (با سه نسبت مختلف) ۶۶
- شکل ۴-۱۰- منحنی تغییرات توان ترمزی بر حسب دور موتور (با سه نسبت مختلف) ۶۶

فهرست علائم			
γ	نسبت ظرفیت حرارتی گاز	φ	زاویه فاز
η	راندمان	α	زاویه لنگک جابجاکننده
Q	حرارت	β	زاویه لنگک پیستون قدرت = $\varphi - \alpha$
r	ثابت گاز	زیر نویس ها و بالا نویس ها	
S	سطح	C	فضای سرد بیرونی
W	کار	c	فضای سرد داخلی
m	جرم گاز	0	مرجع
k	ثابت	d	جابجاکننده
V	حجم	ds	فضای مرده
T	دما	H	فضای گرم بیرونی
x	موقعیت پیستون قدرت	h	فضای گرم داخلی
y	موقعیت جابجاکننده	loss	اتلاف حرارتی
Δ	اختلاف	p	پیستون قدرت
τ	نسبت دمای داخلی = (T_h/T_c)	reg	بازیاب
σ_x	نسبت حجم فضای مرده = (V_{xds}/V_d)	*	بی بعد
ν	فرکانسی	**	بی بعد
p	فشار لحظه ای	'	فرآیند ایزوترمال
ξ	نسبت حجم جاروب شده	P_t	نقطه
h	ضریب انتقال حرارت جابجایی		

۱ - فصل اول: مقدمه

۱-۱- مقدمه ای بر موتورهای استرلینگ

موتور استرلینگ یا موتور هوا گرم، نوعی موتور احتراق خارجی است که نخستین بار در ۲۷ سپتامبر سال ۱۸۱۶ توسط رابرت استرلینگ (شکل ۱-۱) و برادر مهندس اش جیمز در اسکاتلند ساخته شد و گسترش یافت [۱]. این موتور از نظر احتراق، امن تر و اقتصادی تر از موتورهای بخار آن روزگار به نظر می‌رسید. رابرت استرلینگ تا سن ۸۶ سالگی در کلیسایی در اسکاتلند به عنوان مبلغ مذهبی خدمت کرد و اوقات فراغت خود را روی ساخت و تکمیل یک نمونه موتور گرمایی از این نوع در کارگاه کوچک منزل خود گذراند. هنگامی که در سال ۱۸۱۶، رابرت استرلینگ موتور اختراعی خود را ثبت کرد، به دنبال آسایش و رفاه بیش تر برای همشهریان بود. او قصد داشت که این موتور، انتخاب مطمئن تری نسبت به دیگ‌های بخار باشد؛ زیرا اگر موتور بخار با کیفیت پایینی ساخته شود، ممکن است منفجر شده و موجب از بین رفتن افرادی شود که در نزدیکی هستند. همانند موتور بخار، منبع حرارتی موتور استرلینگ هم در خارج سیلندر قرار دارد، ولی فشارهای داخلی آن کمتر بوده و برای به کار انداختن موتور بخار کافی نیست. با وجود این استفاده از فولاد بسمر، کارآیی و ایمنی دیگ‌های بخار را به گونه ای افزایش داد که موتور استرلینگ فرصت خودنمایی پیدا نکرد. اما در دو دهه اخیر به خاطر خصوصیات منحصر به فرد خود مورد اقبال فراوانی قرار گرفته است [۲].

شکل ۱-۱- رابرت استرلینگ و اولین موتور ساخته شده توسط وی

موتور استرلینگ یک سیستم مکانیکی است که بر مبنای یک سیکل بسته ترمودینامیکی شامل فرآیندهای تراکم و انبساط سیال عامل آن و در سطوح مختلف دمایی کار انجام می دهد. تغییر حجم سیال موجود در این موتورها باعث ایجاد یک زنجیره تبدیل گرما به کار و بالعکس می شود. در موتور استرلینگ عمل احتراق کامل است، از این رو مصرف سوخت این موتورها یک سوم موتورهای هم قدرت خود می باشد. از نقطه نظر ترمودینامیکی بازده حرارتی تئوری آن بین ۴۵-۴۰ درصد است. در صورتی که بازده حرارتی تئوری، موتورهای بنزینی بین ۲۵-۱۷ درصد و دیزلی بین ۳۲-۲۸ درصد است [۳]. موتور استرلینگ دارای خصوصیتی است که این موتور را برای کاربردهای ویژه، منحصر به فرد ساخته است. گرمایش خارجی آن می تواند از منابع حرارتی متنوعی از قبیل احتراق سوخت های فسیلی جامد، مایع و گازی شکل، حرارت خورشیدی، احتراق زیست توده، حرارت واکنش هسته ای و حرارت های ناشی از فرآیندهای شیمیایی و غیره تامین شود. بنابراین در مقایسه با یک موتور احتراق داخلی، آلودگی های خروجی موتور استرلینگ بسیار پایین تر و قابلیت تطابق پذیری با سوخت های مختلف در آن بسیار بالاتر است. در حال حاضر نمونه هایی از موتور استرلینگ در سرتاسر جهان مورد استفاده قرار دارد: موتور استرلینگ خورشیدی، کولر استرلینگ، سامانه تهویه مطبوع استرلینگ و سامانه قدرت جلو برنده زیردریایی (که بی سر و صدا بودن آن مهم است). در آینده ای نزدیک شاهد نسل نوینی از این موتورها و کاربردهای جدید آن خواهیم بود [۲].

در مقابل خصوصیات منحصر به فرد و مزایای موتور استرلینگ، مشکلات و محدودیت هایی نیز در مورد این موتور وجود دارد. منبع گرم در این موتور می باید حرارت زیاد و مداومی ایجاد کند. بنابراین مواد به کار رفته در قسمت هیتز به طور پیوسته در معرض یک حرارت بالا قرار دارند که می تواند برای این مواد مشکل ساز باشد.

برای دریافت توان های بالا از یک موتور استرلینگ نیاز به دریافت کار خالص بالا از آن می باشد. این امر زمانی میسر است که فشار سیال عامل تا میزان زیادی بالا رود. با بالا رفتن فشار سیال عامل، برای نگه داشتن آن در موتور از یک سیکل به سیکل دیگر، نیاز به یک آب بندی موثر در موتور می باشد.

یکی دیگر از محدودیت های موتور استرلینگ، مسئله روان کاری آن می باشد. این مسئله خیلی مهمی است که مقدار روان کننده ها در سطح پایینی نگه داشته شود، مخصوصاً روغن های هیدروکربنی. در مورد موتورهایی که با هیدروژن و یا هلیوم شارژ شده اند، اگر این روغن ها در

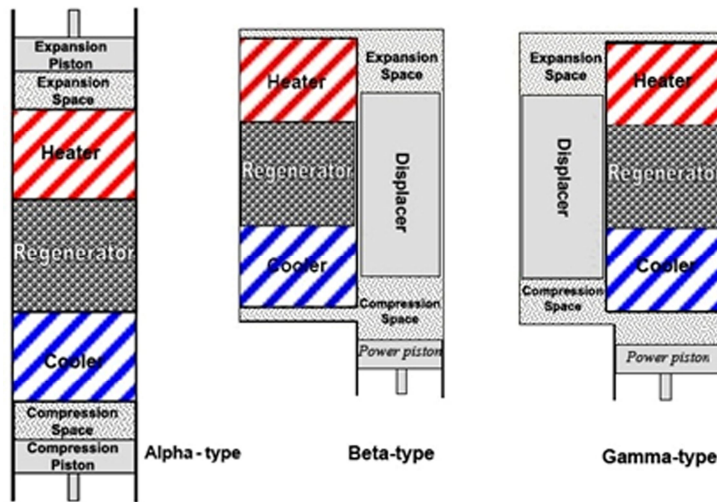
درجه حرارت بالای موتور بخار شوند، با اشغال فضای کاری موتور مانعی برای عملکرد سیال عامل هستند و بازده موتور را کاهش می‌دهند. همچنین در صورت کربونیزه شدن آن‌ها، راه‌های عبوری بازیاب برای سیال عامل ممکن است مسدود شود [۴].

۱-۲- انواع موتور استرلینگ

بر اساس مکانیزم‌های مکانیکی، موتورهای استرلینگ به سه گروه آلفا، بتا و گاما (شکل ۱-۲) تقسیم می‌شوند. موتورهای نوع آلفا دارای دو سیلندر مجزا برای فضاهای تراکم و انبساط بوده و در هر سیلندر یک پیستون قرار دارد. موتور استرلینگ نوع بتا، قدیمی‌ترین ساختمان موتورهای استرلینگ می‌باشد. اختراع رابرت استرلینگ به عنوان اولین موتور استرلینگ دارای ساختمان بتا بوده است [۵].

موتورهای نوع بتا از ترکیب پیستون قدرت و جابجا کننده استفاده می‌کنند. ساختمان موتور به این گونه است که هر دو پیستون در یک سیلندر به طور خطی قرار گرفته‌اند. موتور استرلینگ نوع گاما همانند موتور نوع بتا دارای ترکیب پیستون جابجا کننده می‌باشد. در این نوع موتور پیستون و جابجا کننده در دو سیلندر مجزا قرار دارند [۵].

موتور استرلینگ نوع گاما، نسبت به نمونه‌های آلفا و بتا دارای نسبت تراکم کمتری می‌باشد. اما به دلیل این که تنها پیستون قدرت آن نیاز به آب‌بندی دارد و همچنین سیلندرها مجزا هستند، از لحاظ مکانیکی ساده‌ترین آرایش را در میان سایر چیدمان‌ها دارد [۵].

شکل ۱-۲- انواع موتور استرلینگ

همچنین با توجه به دمای منبع گرم موتورهای استرلینگ به سه گروه دما بالا (HTD)، دما متوسط (MTD) و دما پایین (LTD) طبقه بندی می گردند.

۱- اختلاف دمای پایین (LOW TEMPERATURE DIFFERENTIAL (LTD)

۲- اختلاف دمای متوسط (MODERATE TEMPERATURE DIFFERENTIAL (MTD)

۳- اختلاف دمای بالا (HIGH TEMPERATURE DIFFERENTIAL (HTD)

۱-۳- نحوه عملکرد انواع موتور استرلینگ

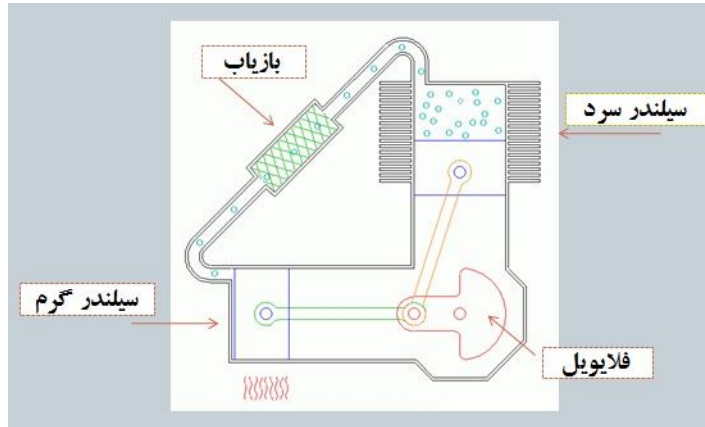
اساس عملکرد موتور استرلینگ، سرد و گرم کردن یک گاز در یک حجم بسته است. مانند اشکال زیر اگر به یک گاز حرارت دهیم منبسط و اگر از آن حرارت بگیریم منقبض می شود.

شکل ۱-۳- انبساط و انقباض یک حجم بسته با تبادل حرارت

۱-۳-۱- نحوه عملکرد موتور استرلینگ نوع آلفا

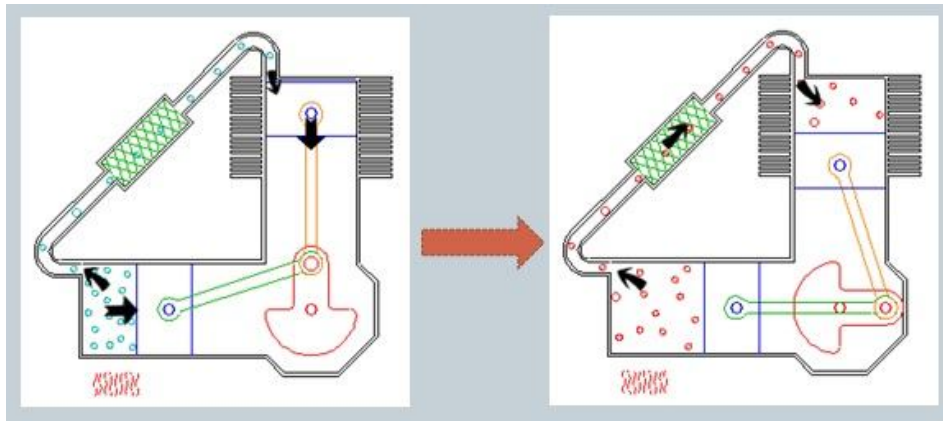
شماتیک موتور استرلینگ نوع آلفا و اجزای اصلی آن در شکل ۱-۴ نمایش داده شده است.

شکل ۱-۴- موتور استرلینگ نوع آلفا

آلفا- مرحله اول - انبساط:

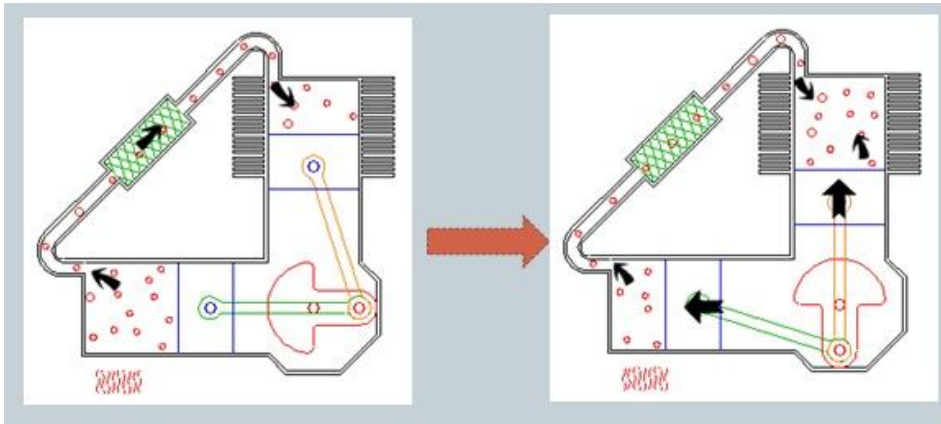
در این مرحله اکثر گاز موجود در سیستم در قسمت گرم موتور قرار دارد و با دادن حرارت، گاز موجود در سیستم منبسط شده و هر دو پیستون را به حرکت در می آورد، این عمل باعث می شود که فلاپیول ۹۰ درجه بچرخد (شکل ۱-۵).

شکل ۱-۵- آلفا - مرحله اول - انبساط

آلفا - مرحله دوم - انتقال:

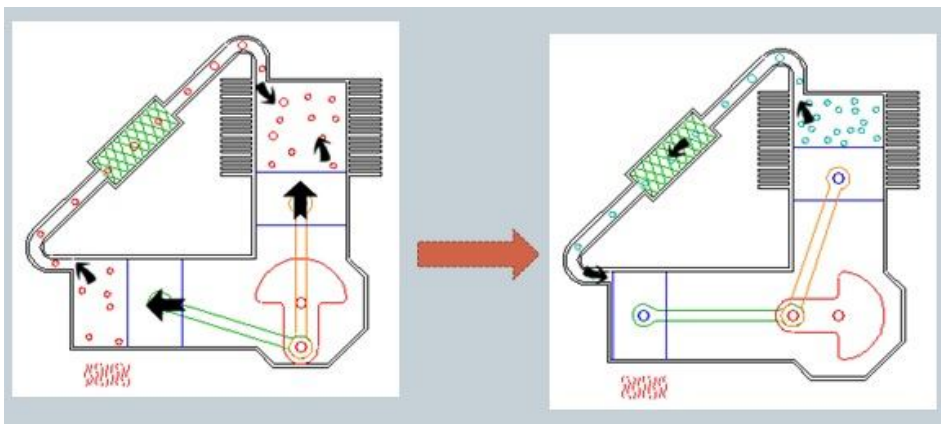
در این مرحله چرخ طیار (فلایویل) انرژی ذخیره شده در مرحله ی اول را به سیستم پس می دهد و باعث می گردد شافت خروجی موتور به اندازه ۹۰ درجه حرکت کند، از طرفی باعث انتقال گاز از قسمت گرم به قسمت سرد موتور می شود (شکل ۱-۶).

شکل ۱-۶- آلفا - مرحله دوم - انتقال

آلفا - مرحله سوم - تراکم:

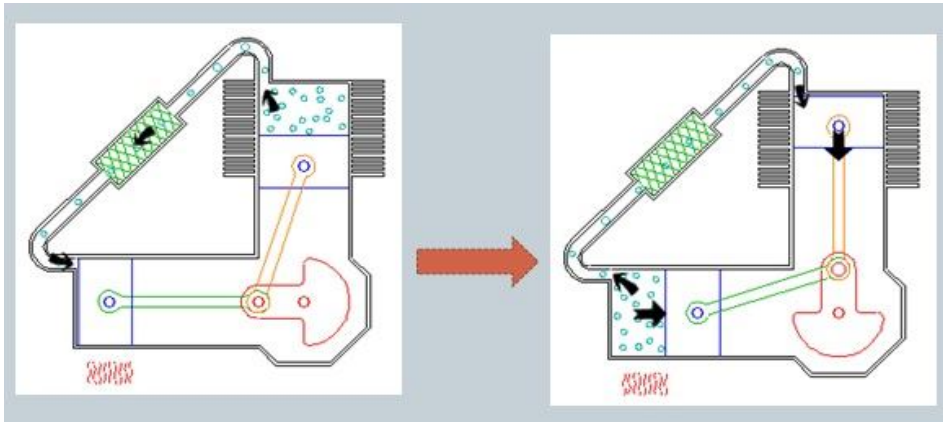
در این مرحله اکثر گاز موجود در سیستم، در قسمت سرد موتور قرار دارد و با انتقال حرارت به بیرون از سیستم، گاز موجود در سیستم متراکم شده و هر دو پیستون را به حرکت در می آورد، این عمل باعث می شود که فلایویل ۹۰ درجه دیگر بچرخد (شکل ۱-۷).

شکل ۱-۷- آلفا - مرحله سوم - تراکم

آلفا - مرحله چهارم - تعویض سیال

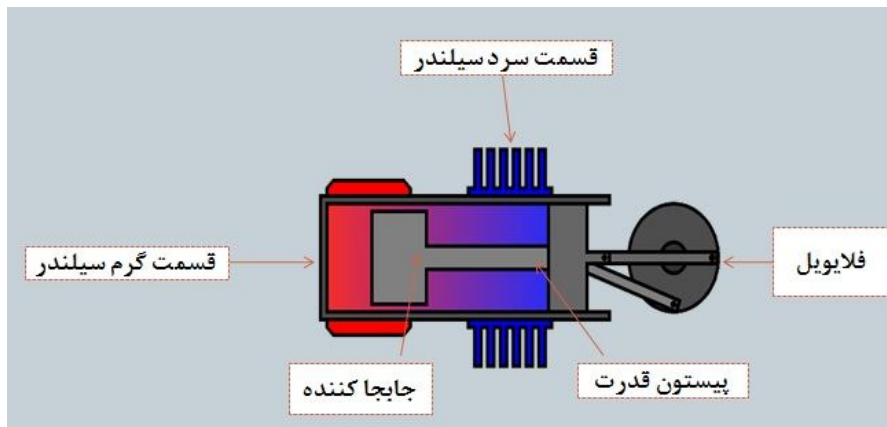
در این مرحله چرخ طیار (فلاویول) انرژی ذخیره شده در مرحله سوم را به سیستم پس می‌دهد و باعث می‌گردد شافت خروجی موتور به اندازه ۹۰ درجه حرکت کند، از طرفی باعث انتقال گاز از قسمت سرد به قسمت گرم موتور می‌شود (شکل ۱-۸).

شکل ۱-۸- آلفا - مرحله چهارم - انتقال

۱-۳-۲- نحوه ی عملکرد موتور استرلینگ نوع بتا

شماتیک موتور استرلینگ نوع بتا و اجزای اصلی آن در شکل ۱-۹ نمایش داده شده است.

شکل ۱-۹- موتور استرلینگ نوع بتا